

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XXVI. Peregrini legibus particularibus locorum extraneorum, per
quæ transeunt, vincuntur, à patriis interim exempti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

neur se conformare suo toti. Tum quia in istis materiis nullo modo probantur exempti. Non est ergo cur non tenerentur ut ceteri. Maxime cum vix aut ne vix quidem contravenire possint absque scandalo.

196 Et ut non tenerentur vi legum istarum, saltem tenerentur vi legis & aequitatis naturalis, sicut Princeps ad servandas leges à se conditas, licet illis non subiciatur vi ipsarum. Unde assertioni nostræ consentit sapientissimus noster Lezana, licet non consentiant (quoad jejunia) Suarez, Azorius, Rodriguez, &c.

197 Dices 1°. Tridentinum sess. 25. c. 12. tamquam aliquid speciale statuit, Regulares exemptos teneri ad dies Festos, publicandas censuras, &c. supponit ergo non teneri aliis Synodalibus legibus.

Nego consequentiam. Imò ex antecedente inferendum est teneri etiam aliis in materiis, in quibus non magis exempti sunt, quam in materia Festorum.

198 Dices 2°. Regulares exempti sua habent specialia jejunia, Synodalibus frequentiora.

Quid inde? Et nos Carmelitæ reformati nostra habemus specialia jejunia, Synodalibus frequentiora. Nihilominus Constitutiones nostræ 1. p. c. 16. statuunt quòd *Fratres nostri, præter Quadragesimam, aliæque ecclesiastica jejunia, quæ secundum consuetudinem locorum observabunt, &c.*

196 Regulares etiam non exempti, jejuniis Synodalibus adstringuntur, etsi sua habeant specialia jejunia. Servanda itaque ab omnibus præclara Regula, quam Augustinus epist. 54. aliàs 118. ad Januarium tradit ex D. Ambrosio, valetque tam pro intraneis, quam pro peregrinis circa particulares locorum leges: *Quæ per loca terrarum regioneque variantur, sicut est quòd alii jejument Sabbatho, alii verò non.... disciplina nulla est in his melior gravi prudentique Christiano, quam ut e modo agat, quo agere viderit Ecclesiam ad quamcumque forte devenerit... Consilium de hac re beatissima memoria virum Ambrosium.... & ait mihi: Cum Romam venio, jejuno Sabbatho; cum hic sum, non jejuno. Sic etiam tu, ad quam forte Ecclesiam veneris, morem illius serva, si cuiquam non vis esse scandalo, nec quemquam tibi.... Ego verò de hac sententia etiam atque etiam cogitans, ita semper habui, tamquam eam celesti oraculo susceperim. Similia habentur can. Catholica distinct. 11. & can. sit sancta dist. 12.*

Erravit proinde Cassianus collat. 21. c. 29. & 30. dum dixit, Quadragesimalis jejunii legem Religiosos, & alios viros perfectos non adstringere. Cui mirum est S. Isidorum Hispalensem videri subscripsisse.

CAPUT XXVI.

Peregrini legibus particularibus locorum extraneorum, per quæ transeunt, vincuntur, à patriis interim exempti.

Fundamentum prioris partis est 1°. quia 200 Augustinus 3. confess. 8. sic tradere videtur, dum ait: *Pactum inter se civitatis, aut gentis consuetudine, vel lege firmatum, nullà civis, aut peregrini libidine violatur. Ubi cum eodem tenore de peregrino loquatur, ac de cive, verba ipsius præceptum sonant, non consilium.*

2°. ex regula ab ipso tradita n. 199. atque ex D. Ambrosio desumpta.

3°. quia idem 3. doct. Christ. 12. sic 202 habet: *Quisquis sic eis (rebus prætereuntibus) vitur, ut metas consuetudinis bonorum, inter quos versatur, excedat, flagitiosus est. Eas igitur non excedere, præcepti est, non consilii.*

4°. Dicta illa Sanctorum aded sunt con- 203 formia dictamini naturali, ut videantur explicare jus naturale, vel gentium, quo quilibet transeuntium (partim ob Reipublicæ conservationem, tranquillitatemque, partim ad frænamandam libertatem) obligatur legibus locorum, per quæ transit; sicut obligatur pœnis locorum, in quibus delinquit. Cum utrumque pariter spectet ad utrumque finem proximè dictum.

Itaque peregrini tenentur servare Festa, 204 jejuniaque particularia locorum, per quæ transeunt. Nec incolæ locorum, ubi Tridentinum non viget, clandestinum matrimonium validè contrahunt in loco, ubi Tridentinum viget. Quia (præter ea quæ antè dixi) contrahentes ratione contractus fortiuntur forum in loco ubi contrahunt, cap. ult. de foro competentis.

Si ad ista tenentur peregrini, idem à fortiori dicendum de vagis, qui nullibi fixum habent domicilium. Alias nullis particularibus legibus tenerentur.

Fundamentum posterioris partis (quam 206 Doctores communiter tradunt contra Rosellam, Sylvestrum, & Paludanum) est 1°. quia in cap. 10. de Constitut. in 6. dicitur: Statuto Episcopi, quo excommunicantur ii, qui furtum committunt, non ligentur illi subditi, qui extra Dioccesim furtum committunt.

2°. quia Augustinus epist. 118. c. 2. do- 207 cet, licuisse matri suæ Mediolani non servare sabbathinale jejunium domicilii sui; atque ita sibi à B. Ambrosio responsum.

3°. quia sicut agentia naturalia agere ne- 208 queunt ultra sphaeram suæ activitatis; sic agentia moralia obligare non possunt ultra sphaeram suæ jurisdictionis. Atqui jurisdictionis Episcopi Leodiensis v. g. non extenditur ultra Dioccesim Leodiensem. Ided Leg. ult. ff. de jurisdic. omn. judic. dicitur: *Ex-*

ira territorium jus dicenti, impune non paretur.
Idem quippe est, ac si supra jurisdictionem suam velit jus dicere.

209 Hinc committens alibi delictum, in proprio territorio reservatum, absolvi potest à communi Confessario, ubi non est reservatum.

210 Excipitur tamen à Doctoribus casus, quo civis, extra territorium existens, committit delictum, quod consummatur in proprio territorio, ut si ejaculando ex alieno territorio, occidat hominem in proprio territorio existentem. Talis enim ratione delicti subjicitur legibus proprii territorii, contra taliter delinquentes promulgatis, v. g. lege excommunicationis contra homicidas, lege privationis beneficii contra non residentes in beneficio proprii territorii, &c. Videri potest Mastrius disput. 2. de legib. n. 117.

Solvuntur objectiones contra priorem assertionis partem.

211 **O**bjicies 1°. Augustinus relatus cap. illa distinct. 12. dicit, observationes, quæ pro varietate locorum variantur, esse liberas.

Respondeo eas ab ipso non dici liberas respectu incolarum, vel peregrinorum, sed respectu universalis Ecclesiæ, pro quanto non omnes iis tenentur, sicut tenentur observationibus præscriptis ab Apostolis, vel Conciliis Oecumenicis. Unde illas opponit istis.

212 **O**bjicies 2°. Peregrini non subjiciuntur particularibus Legislatoribus locorum, per quæ transeunt, eò quòd illic nec domicilium, nec quasi domicilium habeant. Ergo non tenentur legibus ipsorum.

Respondeo 1°. ipsis non subjici permanentes, nec absolute, & per omnia; secus transeunt, & secundum quid. 2°. si ipsis non subjiciantur vi ipsarum legum, saltem subjiciuntur vi juris & æquitatis naturalis, declarati in Regula SS. Ambrosii & Augustini, n. 199. relata.

213 **O**bjicies 3°. Peregrini non contrahunt parochiam, aut obligationem Sacramenta recipiendi in loco extraneo, cujus Episcopus non potest etiam ipsos matrimonio jungere, cum eis in votis dispensare, &c.

Respondeo inde solum sequi, quòd Episcopo vel Parocho extranei territorii non subjiciantur per omnia; secus quoad aliqua non excepta jure communi, quo excipiuntur casus illi.

214 **O**bjicies 4°. Sacerdos Latinus, peregrinus in Græcia, non tenetur celebrare ritu Græco.

Respondeo hoc idè esse, quia universalis Ecclesia, ob difficultatem, addiscendi peregrinos illos Missarum ritus permittit ut unusquisque juxta Ecclesiæ suæ ritum celebret, prout videre est in epist. Leonis IX. ad-

Tom. II.

sus præsumptiones Michaëlis Constantino- politani, & Leonis Aëridani cap. 29.

Objicies 5°. Infideles, dum inter Christianos peregrinantur, non tenentur Festis diebus audire Missam, jejunia Christianorum servare, &c.

Respondeo idè non teneri, quia Festa & jejunia illa non præscribuntur nisi fidelibus, ut constat ex eo quòd Judæi domicilium habentes in terris Christianorum, ad familia non cogantur.

Objicies 6°. Qui ad unum, vel paucos dies, in alio territorio versantur, non censentur in eo moraliter versari. *L. hæres absens ff. de judiciis.* Sicut qui post nativitatem obiit, non censetur moraliter natus. *cap. nam Ego de verb. signific.* Et Novitius triduo dumtaxat indutus, moraliter non censetur religionis habitum induisse. *cap. ad nostram de regular.* Sed rationabile non est quemquam moraliter obligari legibus particularibus loci, in quo moraliter non est. Ergo.

Respondeo certos esse effectus, in ordine ad quos mora longior requiritur, quam unius vel paucorum dierum, v. g. in ordine ad contrahendum domicilium, vel parochiam, &c. De quibus jura objecta loquuntur; non de omnibus. Neque enim effectus omnes ejusmodi sunt. Nam (ut sapienter observat noster Irenæus de legibus sect. 3. §. 2.) aliquarum legum exercitium adeò facile est, & promptum, ut absque mora possit illi satisfieri. Et istis legibus peregrini, ad unum, vel paucos dies, alieno in territorio versantes, tenentur, v. g. ad solvendum tributum, in transitu per pontem, cum equo vel curru; ad deponendum arma in introitu civitatis; ad non incedendum noctu sine lumine, &c. Similiter tenentur legibus Missæ & jejunii, in loco, ubi particulariter vigent, si ibi trahant moram executioni legum illarum accommodatam. Siquis tamen nocte dormiat in oppido, in quo sequenti die est Festum, mane discedens non tenetur (ante discessum) Missam audire, secluso scandalo, inquit Sylvius q. 96. a. 4. §. *queritur quare id.* Quia non tenetur ibi trahere moram, executioni præcepti necessariam. Si tamen ibi totâ die, vel ad meridiem usque mansurus sit, tenetur.

CAPUT XXVII.

Recedens è patrio loco, ubi Festi vel jejunii lex viget, licet ante meridiem perventurus ad locum, ubi non viget, ante discessum tenetur audire Sacrum, si possit, & prævideat se alibi non auditurum: nec ante discessum licitè sumit carnes, vel jentaculum, nisi aliunde excusetur.

Quod ante discessum teneatur audire Sacrum, si possit, & prævideat se alibi non auditurum, tradunt Navarrus, Suarez, Lay-

E